

Beskrivelse af fagområdet Børneortopædi

Baggrund

Fagområdet ”børneortopædi” har organiseret sig i det videnskabelige selskab: Dansk Børneortopædisk Selskab (DPOS) anno 1996. Selskabet har 27 aktive medlemmer og 3 æresmedlemmer. DPOS har sendt ansøgning om optagelse i LVS.

Børneortopædi er læren om børns ortopædiske sygdomme, som generelt er forskellig fra voksnes, primært p.g.a. vækst – og helingspotentialer, vævets egenskaber og den fysiske størrelse.

Selvom ordet ortopædi, som blev introduceret i 1748 af Nicholas Andry, betyder ”lige børn”, har begrebet børneortopædi globalt vundet indpas.

I 1769 blev den første børneklinik åbnet i London, og først næsten hundrede år senere, i 1845, åbnedes børnehospitaler i Stockholm og København.

Senere har udviklingen taget fart, og i Danmark blev det børneortopædiske fagområde grundlagt med dannelsen af Dansk Børneortopædisk Selskab (DPOS) i 1996.

Dannelsen af selskabet har medført et betydeligt fagligt og organisatorisk løft, samt medvirket til et bedre samarbejde mellem de behandlende afdelinger i landet. Desuden har selskabet også medvirket til, at skabe bedre kontakter til børneortopædiske afdelinger og fagpersoner i udlandet.

Begrundelse

Fagområdet omfatter i dag et meget stort, og endda stigende antal patienter. De mange forskellige børneortopædiske lidelser kræver specialviden, da rettidig og korrekt behandling afhænger af viden om børns vækst - og helingsforhold. Erfaring i kirurgisk håndtering af den fysiske mindre størrelse og kendskab til vævets egenskaber hos børn er endvidere en forudsætning. Desuden kræves erfaring i, at håndtere det store antal ambulante kontakter, hvor kontakten til barnet og familien er vigtig for at opnå et godt resultat.

Afgrænsning af området

Fagområdet omfatter diagnostik og behandling af lidelser i bevægeapparatet, hos børn under 15 år. En del af børnene følges dog, ved behov, ofte længere, især hvis behandlingen fortsat afhænger af vækstforhold, eller hvis patientens lidelse er af en sådan karakter at den børneortopædiske specialviden fortsat er nødvendig. Dette drejer sig eksempelvis om neuromuskulære lidelser, dystrofier, dysplasier og flere medfødte anomalier. Generelt omfatter børneortopædi behandlingen af børnefrakturer og deres følger, medfødt hofte luksation og dysplasi, medfødt klumpfod, følger efter fødselstraumer, Calvé-Legg-Perthes' sygdom, neuromuskulære lidelser, rygdeformiteter, muskel- og spinale dystrofier, knogledystrofier, neurofibromatose, dværgvækst, anisomeli, kongenitte ekstremitetsdefekter, angulære fejlstillinger omkring led og infektioner. Hertil en generel vurdering af børns problemer med den fysiske formåen (hypermobilitet, smerter m.m.).

Organisatorisk

Fagområdet er placeret under Dansk Ortopædisk Selskab, som har en central betydning som et af de store lægevidenskabelige selskaber i sundhedsvæsenet.

De store samarbejdspartnere, ud over de øvrige 8 fagområder i ortopædisk kirurgi, er primært pædiatrisk selskab, herunder specielt neuropædiatrisk fagområde, hvor et betydeligt samarbejde foregår indenfor neuromuskulære lidelser. Desuden samarbejdes i mindre grad med flere selskaber, bl.a. neurokirurgisk selskab (medfødt plexus brachialis skader), plastikkirurgisk selskab (større traumer med hud – og muskeltab) og obstetrisk fagområde (medfødt plexus brachialis skader).

Uddannelse

Den kliniske uddannelse for at kunne varetage behandling indenfor det børneortopædiske fagområde på højt specialiseret niveau, er som følger:

Introduktionsuddannelse (Fase I)	(12 måneder)
Hoveduddannelse (Fase II og III)	(48 måneder)
Specialistuddannelse (Fase IV)	(minimum 24 måneder)

Den sidste del af uddannelsen skal foregå på afdeling med behandling på højt specialiseret niveau indenfor fagområdet. Supplerende anbefales, at en del af denne uddannelse gennemføres ved fagligt tilsvarende afdeling i udlandet.

Desuden lægges stor vægt på teoretisk kendskab til specialet, kongres - og mødeaktivitet, videreudvikling af fagområdet, og til vigtigheden af forskning. Der forventes videnskabelig aktivitet, og tilskyndelse til PhD grad indenfor fagområdet.

Organisation i relation til udlandet

Det børneortopædiske fagområde i Danmark er organiseret som et link til den store europæiske organisation EPOS (European Pediatric Orthopaedic Society). Desuden er fagområdet en del af den store nordiske ortopædiske sammenslutning NOF (Nordisk Ortopædisk Forening).

Keld Daubjerg, formand
Dansk Børneortopædisk Selskab (DPOS)
(Juni 2011)